

— Poročila se je hčerka tov. Josipa Lapajne, predsednika sreskega društva JUU v Kranju, gđc. Anja z Josipom Černejem, geodetskim kapetanom. Čestitamo.

LISTNICA UREDNIŠTVA
Dopisniku članka »Učitelj za učiteljstvo o Učiteljskem pokretu« iz Maribora sporočamo, da anonimnih člankov ne priobčujemo.

Osebnne zadeve

— **Premeščeni so:** Jagodič-Zemljak Ana iz Sv. Jurija pod Kumom v Toplice, Obrhan Pavla iz Ormoža v Maribor, Skočir Stanko iz Bogojine v Gornjo Rečico, Skočir Marija iz Sv. Jederti v Gornjo Rečico, Duh Kristina iz Melencev k Sv. Ani, Majhen Ladislav iz Doležljovja k Sv. Ani (Slov. gor.), Rutar Terezi-ja, otroška vrtnarica, iz Celja v Ljubljano, Vavpotič Ivan iz Vidovcev k Sv. Martinu na Pohorju, Dušar Ivan iz Sovodenj v Dobre-

polje, Mlakar Franc iz Sv. Barbare v Zaverč, Brakovič Marija iz Leskoveca v Veliko Pirešico, Bajc Ivana iz Dolnje nemške vasi v Veliki Podlog, Srež Josijina iz Tišine v Izakovce, Jesih Slava iz Velikega Podloga v Doljno nemško vas.

— **Upokojeni so:** Mazi Olga, učiteljica v Ljubljani, Pavlica Ulrik, učiteljica v Ljubljani, Stašič Zora, učiteljica v Mariboru.

Kaj vse pišejo

o učiteljstvu, šoll, prosveiti in JUU

— **Zakaj sem Jugoslovanka.** Pod tem naslovom prinaša »Domoljub« od 10. dec. prepis šolske naloge, ki jo je baje napisala neka deklica na večji osnovni šoli na Dolenjskem. Glasi se v izvleku: Jugoslovanka sem zato, ker me je rodila jugoslovanska mati, ker me vzgaja jugoslovanski oče, v šoli me pa uči jugoslovanski učitelj, ker živim v svoji domovini Jugoslaviji med brati Jugoslavlani, ne pa med Srbi, Hrvati in Slovenci itd. List dodaje: To je dokaz, kako se gotova skupina vzgojiteljev trudi, da bi že najnežnejša otroška srca navdala z omalovaževanjem vsega, kar je slovensko — in protestira proti take-mu načinu vzgoje po šolah.

— **Osnovna šola na Zameškem pri Krškem** je zaprta, 200 otrok je brez pouka. Šolski upravitelj in njegova žena sta premeščena. Imenovana je samo ena učna oseba, ki ima bolezenski dopust, 600 učiteljskih kandidatov pa čaka na službo. (Po »Slovenec« od 11. dec.)

S klobukom dobrim in poceni, prehlad odvrneš zdaj pozimi. Bogataj v bogati izbiri svoji, ustreže vsaki želji Tvoji.

MIRKO BOGATAJ trgovina klobukov
Ljubljana / Stari trg 14

— **100 otrok zasula šola.** V Fordemozi blizu Lisbone se je vdrl strop šole in je pokopal učence in učitelje. Nad 100 otrok in več učiteljev je izgubilo pri tem življenje, več sto pa jih je ranjenih. (»Jutro« in »Slovenec« 10. dec.)

— **Zakaj smo izgubili toliko slovenskega ozemlja?** Zato, ker l. 1889, ni prodrli poslancev knez Lichtenstein v avstrijskem parlamentu z načrtom, po katerem bi moral imeti pri vsakem šolskem odboru tudi župnik več vpliva na razvoj in na učni jezik v šoli. Vsaj tako modruje »star slovenski učitelj« v »Slovenskem gospodarju« od 9. dec. — Vpliv liberalizma na slovensko ljudstvo je bil jako usoden tudi v narodnostnem pogledu. Z versko zvestobo mu je vzel tudi narodno zavest. Med mlačeži in narodnimi liskarjoti je bilo — po »Slovenskem gospodarju« — seveda tudi mnogo slovenskih učiteljev, ki so prejeli posebne nagrade, da so ljudi odtujevali veri in narodu. In tako so liberalni učitelji krivi, da smo izgubili toliko ozemlja.

Literatura, umetnost, znanost — danes vse utihne, prepito z grobim neumnim glasom politike.

(Edmond de Goncourt)

— **Katoliški pozdrav »Hvaljen Jezus!«** razlaga baje neki luteranski učitelj v Prckmurju otrokom takole: Katoličani so hoteli napasti ponoči luterane. Ker je bila noč temna, so se domenili, da se bodo spoznali po bojnem geslu. Za tistega, ki na pozdrav »Hvaljen Jezus!« — odgovori »Na vekomaj — amen«, bodo vedeli, da je katoličan. Od takrat se je ta pozdrav razširil. (»Slov. Gospodar« 9. dec.)

PRIMERNA BOŽIČNA DARILA

v veliki izbiri in po globoko znižanih cenah nudi trvdka

Ign. Žargi, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 11

— **Manjšine v Češkoslovaški republiki.** Madžarom se na Češkoslovaškem bolje godi kot doma. 750.000 Madžarov na Češkem ima več šol kot milijon Madžarov v Budimpešti. (»Prager Presse« 6. dec.)

— **Učiteljstvo in vlada.** Sreski šolski nadzorniki za srezje Varaždin, Ivanec, Novi Marof, Prelog in Čakovec so sklicali učiteljsko konferenco v Varaždin. Glavni referat je imel g. Marišič, načelnik za osnovno šolstvo v ministrstvu prosvete. Poudarjal je, da vlada ne trpi nikakega preganjanja učiteljev in da so minili časi, ko je bil kak učitelj prestavljen samo zato, ker je prišel v konflikt z lokal-

nimi mogočniki. Ako hoče zdaj kdo koga denuncirati, ne more tega storiti med 4 očmi ali z anonimnim pismom, marveč mora svojo tožbo podpisati. (Po »Jutro« od 11. dec.)

— **Božične počitnice** na srednjih, meščanskih in osnovnih šolah bodo od 23. dec. do vštetelega 10. jan.

— **Vojaška vzgoja v ČSR** bo razdeljena v obvezno telesno vzgojo vse šoloobvezne mladine in one mladine, ki šolo zapusti, ter v pravo vojaško vzgojo mladine, ki se bo začela že s 17. letom in ki bo v rokah vojaške uprave. Voditelji mladinskih vojaških tečajev bodo aktivni in vpokojeni oficirji in podoficirji. (»Jutro« 13. dec.)

— **Versko in pravno vzgojo ovirata** po mnenju prosvetnega inšpektorja Dolenca — dve stvari, in sicer nepopolni verski pouk in zmotni nauki v šolskih učnih knjigah. Zaradi štednje so se morale skrajšati ure honorarnih profesorjev za eno tretjino. — G. inšpektor navaja tudi razna mesta v šolskih knjigah, ki niso v skladu z verskimi nauki. (Po »Slovenec« od 13. dec.)

— **Zaradi premalo priglasenih otrok** se je ukinil nemški razred v Ljubljani in v Borovcu.

— **Sodni odmev političnega shoda.** Pred gornjegrajskim okrajnim sodiščem se je vršila razprava o tožbi, ki jo je zaradi razžaljenja časti vložil nar. poslanec Pevec zoner učitelja Dušana Spindlerja. Poslanec je na shodu ostro napadel učiteljstvo, očital mu je komunistem, pa da mu je treba vzeti volilno pravico. Učitelji, da malo delajo. Učiteljski teden je označil takole: v ponedeljek spoved, v torek obhajilo, v sredo narodni praznik, v četrtek cerkveni praznik, v petek pouk, v soboto učiteljsko zborovanje. Dušan Spindler je vzel svoje tovariše v zaščito in je poudarjal zasluge mozirkega učitelja Praprotnika. Pri tem je izrekel tudi besede: »Razmiselite, možje, kdo je napravil za Mozirje več, ali skrahirani trgovci ali pa pokojni učitelj Praprotnik«. Spindler je bil pogojno obsojen na 600 din globe. — Da bi Spindler izjavil: »Pevec, vi ste ja skrahirani trgovci, ves vaš govor je lopovski in tudi vi ste lopovi«, poslanec ni mogel dokazati, zato nosita sodne stroške obe stranki. (»Jutro«, 15. XII.)

Učiteljski pravnik

— **Seznam za izdajo novih železniških legitimacij** po novem pravilniku voznih olajšav.

Po občem pravilniku o voznih olajšavah z dne 4. julija 1936 (čl. 60) in odloku generalne direkcije drž. železnice GD br. 115693/36 z dne 28. oktobra 1936 se morajo izdati v letu 1937 nove železniške legitimacije za vse drž. in banovinske aktivne in upokojene uslužbence in njihove rodbinske člane.

Za izdajo teh novih legitimacij mora predložiti vsak urad — šola za svoje podrejene uslužbence direkciji drž. železnice se znam A z novimi nerabljenimi fotografijami (6x9) in obenem nakazati znesek 20 din za osebo. — Starešine urada — šole predložijo zase seznam in posebej za njihove rodbinske člane seznam B svoji nadrejeni oblasti, da izposluje železniške legitimacije (uprav. nar. šol — sreskemu načelstvu, upravitelji meščanskih, srednjih in učiteljskih šol prosv. odd. banske uprave).

Predpisane nove sezname A in B s potrebnimi rubrikami je založila Učiteljska tiskarna in se dobe v njenih knjigarnah v Ljubljani in Mariboru za ceno 1 din za obrazec v znakmah. S to ceno je poravnana tudi poština za pošiljatev naročenih seznamov.

Naša gospodarska organizacija

— **Zadruga »Dom učiteljic«** v Ljubljani vabi vse tovarišice na sestanek, ki se bo vršil v torek 29. decembra t. l. ob pol 10. uri na šentjakovski šoli.

Dnevni red: 1. Poročila. 2. Sedanje stanje zadruge. 3. Razgovor o načrtih za bodočnost.

Ker je razmah naše zadruge mogoč le tedaj, če bomo delale z združenimi močmi, vabimo vse tovarišice, ki imajo veselje in zanimanje za našo skupno ustanovo. — Načelstvo.

Mladinska matica

— **mm 3. številka »Našega roda«** je dotiskana. Božična številka je to, izredno bogata po vsebini in ilustracijah. Ilustrativno ni bila menda še nobena številka tako razkošna kot ta. Tudi ta številka obsega 40 strani in ima gradiva za eno celo knjigo. List bi moral iziti že pred nekaj dnevi, vendar pa uprava ni dobila pravočasno naročil, zato se je začela ekspedicija šele včeraj, 17. t. m. Prosimo cenj. poverjenike, ki niso poslali še naročnine za svoje šole, da to nemudoma store.

— **mm Zaradi praznikov** se opaža vsako leto pri 3. številki padec naročnikov. Letos je izšla božična številka »Našega roda« prav zaradi tega bolj zgodaj kot običajno in vsakemu je dana prilika, da jo prejme pravočasno več dni pred prazniki. Prosimo cenj. poverjenike, da opozorijo naročnike na to izredno lepo številko lista. Kdor se ne naroči na to številko, ne bo imel celotnega letnika revije, obenem pa izgubi pravico do knjig.

— **mm Knjiga, ki je pisana kot nalašč za učence prvih razredov**, kot čtivo za božične praznike, je Ribičičeva knjiga »Mihec in Jakec«. Knjiga je sestavljena v slikopisni metodi, kjer prepleta tekst nad 1000 risb Maksima Gasparija. Prva izdaja je že davno pošla, od druge izdaje je pa le še malo izvodov na razpolago. Za naše naročnike jo dajemo po znižani ceni, in sicer broš. po 8 din, vezano pa po 10 din.

— **mm Češka revija o Mladinski matici.** Te dni je izšla v Pragi zanimiva literarna revija »Kulturni služba«. 4. številka je posvečena predvsem mladinski literaturi. Revija ima tudi članek o mladinski literaturi v Jugoslaviji, ki ga je napisal Ferd. J. Maslić iz Beograda. Pisec daje slovenski mladinski literaturi prednost pred hrvaško in srbsko in ji posveča največ prostora. Od Slovencev omenja Slomška, Praprotnika, Tomšiča, Ketteja, Župančiča, Gangla, Ribičiča, Bevka, Pahorja, Seliškara, K. Široka, Milčinskega, Levstika, Meška, Preglja, Gradnika, Golarja, Fleteta, Golijo, Rapeta, Kvedrovo, Utvo, Grošljevo, Lovrenčiča, Marajno, Černejevo, Matičiča, Mrzela, Gorinška, Kunčiča, Slapšaka, Jezernikovo, Vandota, Železnovo, T. Gasparija, Zupanca, Bitenca, Potokarja, Milkoviča, Hudalesa in dr. Omenja liste »Vrtece«, »Angelček«, »Zvonček«, »Novi rod«, »Razore« in »Naš rod« in še posebno opozarja na peti letnik »Kresnice«. Pisatelj se laskavo izraža o »Mladinski matici«, govori o njeni lepi organizaciji, veliki nakladi ter pravi, da ima ta naša mladinska založba velik vpliv na razvoj slovenske mladinske literature.

Naš pravi domači izdelek!

Šolski radio

— **XIII. teden.** Torek 22. decembra: Božična akademija II. deške in dekliške mešč. šole; vodi god. M. Lahajnar. II.—III.

Razpored:

1. Murn-Aleksandrov: Prišel je čas krog Božica (deklam.).
2. J. Ribičič: Snežinka (recit.).
3. V. Winkler: Pesem iz predmestja (deklam.).
4. M. Kmetova: Sveti večer (recit.).
5. N. N.: Očka in mamiči ob božičnem drevesu (dekl.).
6. Gr. Rihar: Na polnoči gredé (petje.).
7. L. Belar: Glej zvezdice božje (petje.).
8. I. Zupan: Božji nam je rojen sin (petje.).
9. H. Sattner: Pastirci, iz spanja vstanite (petje.).
10. St. Premrl: Dete je mati v jasli dala (petje.).

— **V kmetijskem radiu** bo predaval v nedeljo 20. decembra ob 17. uri g. Jože Okorn: O čebelni kugi.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev

— **JUU — SRESKO DRUSTVO KAMNIK** obvešča članstvo, da znaša članarina po sklepu skupščine z dne 24. oktobra t. l. din 17 — odnosno 9 —, pričenshi s 1. nov. 1936. Vsi člani so prejeli te dni »Pravila« v slovenskem prevodu, ki veljajo 3 din, kateri vredsek naj se nakaže s prihodnjo članarino vred društvenemu blagajniku. — Uprava.

Poročila

— **JUU — SRESKO DRUSTVO DRAVOGRAD** je zborovalo v soboto, dne 21. novembra 1936, v šoli na Breznu. Navzočih: 48.

Pred zborovanjem se je vršila žalna komemoracija za tov. Marjo Mrakovo. Nato je tov. predsednik otvoril zborovanje in prešel na dnevni red. Na podlagi njegovega poročila so se napravili sledeči sklepi:

V podporni fond vplačuje vsak član po 2 din, poročene učiteljice pa po 1 din od

TIVAR OBLEKE